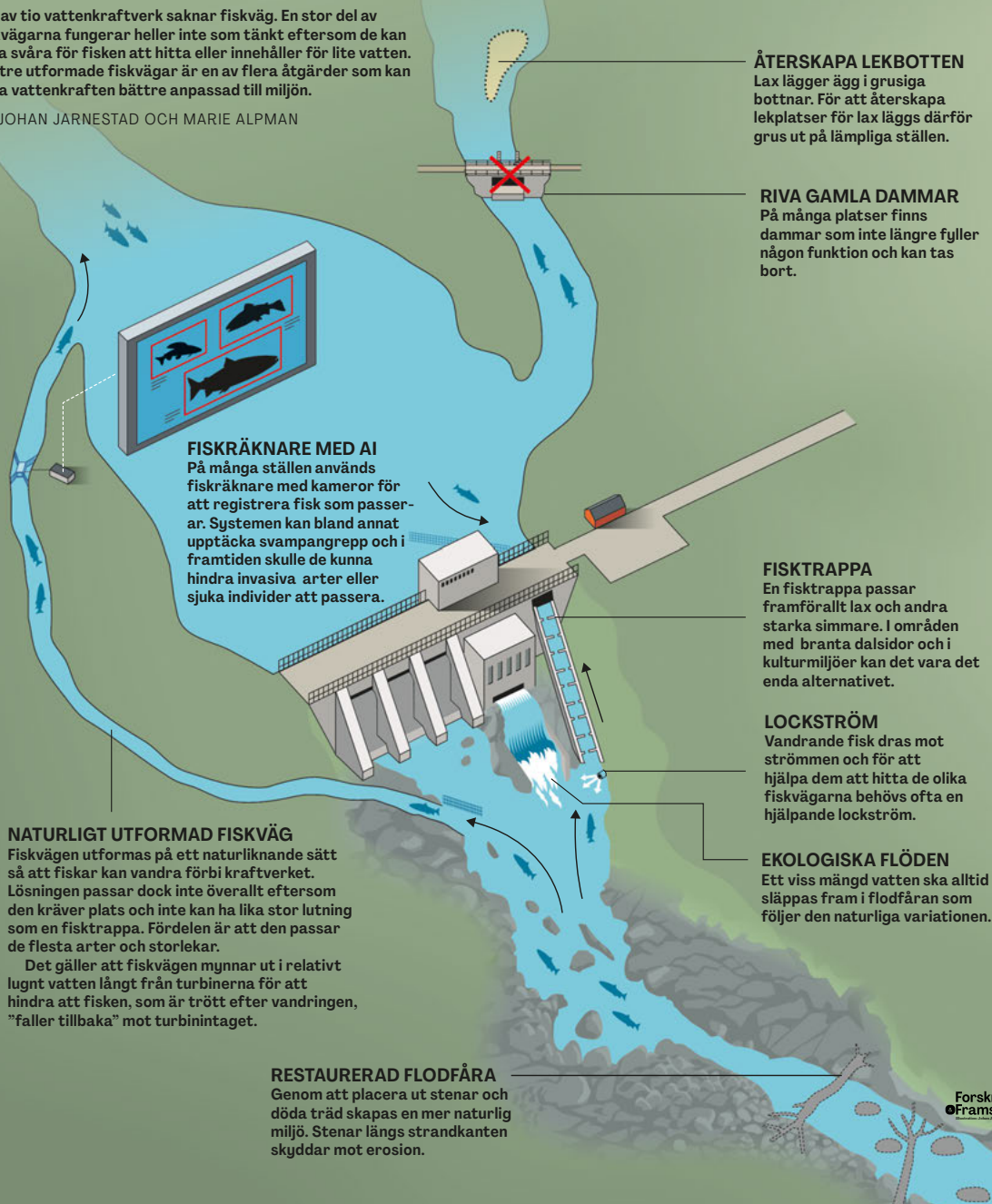

Så blir vattenkraften mindre skadlig för miljön

Nio av tio vattenkraftverk saknar fiskväg. En stor del av fiskvägarna fungerar heller inte som tänkt eftersom de kan vara svåra för fisken att hitta eller innehåller för lite vatten. Bättre utformade fiskvägar är en av flera åtgärder som kan göra vattenkraften bättre anpassad till miljön.

AV JOHAN JÄRNESTAD OCH MARIE ALPMAN

ÅTERSKAPA LEKBOTTEN

Lax lägger ägg i grusiga bottenar. För att återskapa lekplatser för lax läggs därför grus ut på lämpliga ställen.

RIVA GAMLA DAMMAR

På många platser finns dammar som inte längre fyller någon funktion och kan tas bort.

FISKRÄKNARE MED AI

På många ställen används fiskräknare med kameror för att registrera fisk som passerar. Systemen kan bland annat upptäcka svampangrepp och i framtiden skulle de kunna hindra invasiva arter eller sjuka individer att passera.

FISKTRAPPA

En fisktrappa passar framförallt lax och andra starka simmare. I områden med branta dalsidor och i kulturmiljöer kan det vara det enda alternativet.

LOCKSTRÖM

Vandrande fisk dras mot strömmen och för att hjälpa dem att hitta de olika fiskvägarna behövs ofta en hjälpande lockström.

NATURLIGT UTFORMAD FISKVÄG

Fiskvägen utformas på ett naturliknande sätt så att fiskar kan vandra förbi kraftverket. Lösningen passar dock inte överallt eftersom den kräver plats och inte kan ha lika stor lutning som en fisktrappa. Fördelen är att den passar de flesta arter och storlekar.

Det gäller att fiskvägen mynnar ut i relativt lugnt vatten långt från turbinerna för att hindra att fisken, som är trött efter vandringen, "faller tillbaka" mot turbinintaget.

EKOLOGISKA FLÖDEN

Ett viss mängd vatten ska alltid släppas fram i flodfåran som följer den naturliga variationen.

RESTAURERAD FLODFÅRA

Genom att placera ut stenar och döda träd skapas en mer naturlig miljö. Stenar längs strandkanten skyddar mot erosion.